

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115226509
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3115226509.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Ivana Kubínyho a Mgr. Zuzany Holúbkovej v právnej veci navrhovateľky: P. F., bytom M. XXXX/XXXE, H., zast. AK Neuschlová, s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Dostojevského rad 5, Bratislava, a manžela navrhovateľky: Q. F., bytom M. XXX/XXX, D., zast. JUDr. Darinou Kučerovou, advokátkou so sídlom Železničná 90/12, Považská Bystrica, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu Y. F., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, o odvolaniach navrhovateľky a manžela navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 4. novembra 2021, č.k. 31P/246/2015-840, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch IV., V. a VI. a v závislom výroku X. o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. rozviedol manželstvo účastníkov uzavreté dňa 24.6.2006. Výrokom II. maloletú Y. F. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky. Výrokom III. rozhodol, že právo zastupovať maloletú Y. a spravovať jej majetok majú obaja rodičia. Výrokom IV. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživné pre maloletú Y. sumou 200 eur mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Výrokom V. návrh otca na úpravu styku s maloletou Y. zamietol. Výrokom VI. styk otca s maloletou Y. na čas po rozvode manželstva rodičov neupravil. Výrokom VII. matke uložil povinnosť písomne informovať otca dieťaťa vždy k poslednému dňu v každom mesiaci, o zdravotnom stave maloletej, o zmene zdravotného stavu maloletej, absolvovaných kontrolách a vyšetreniach maloletej, zmenách pobytu maloletej, ošetrojúcich lekároch maloletej, záujmovej činnosti maloletej, potrebách, úspechoch maloletej, výukových výsledkoch maloletej v škole, ale taktiež o plánovaných všetkých aktivitách v súvislosti s maloletou. Výrokom VIII. návrh kolízneho opatrovníka na uloženie výchovných opatrení vylúčil na samostatné konanie. Výrokom IX. uložil navrhovateľke povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 45,85 eur a manželovi navrhovateľky povinnosť zaplatiť trov štátu vo výške 45,86 eur, obom na účet Okresného súdu Trenčín v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom X. žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe návrhu navrhovateľky, ktorým žiadala o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práva a povinností k maloletej Y.. Maloletú Y. žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti s tým, že ju bude aj zastupovať a spravovať jej majetok. Ďalej žiadala zaviazat

otca povinnosťou prispievať na výživu maloletej Y. sumou 310 eur mesačne a sumou 100 eur mesačne na tvorbu úspor.

3. Súd prvej inštancie po dokazovaní konštatoval, že účastníci uzatvorili manželstvo dňa 24.6.2006. Z tohto manželstva pochádza jedno maloleté dieťa, Y. nar. XX.X.XXXX. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od XX.XX.XXXX, odkedy sa z domácnosti odsťahovala navrhovateľka spolu s dieťaťom. Intímne spolu nežijú od jesene 2015. Manželia sa spolu nestýkajú ani spoločne nehospodária. Navrhovateľka videla príčiny rozvratu manželstva v psychických a fyzických atakoch zo strany manžela voči nej, a to aj v prítomnosti dcéry.

4. Dokazovaním považoval súd prvej inštancie za preukázané, že manželstvo účastníkov konania je hlboko a trvale rozvrátené, na čom sa zhodli obaja účastníci. Manžel navrhovateľky s rozvodom súhlasil. Obaja účastníci konania mali rozdielne názory na rozvrat manželstva, ako aj na samotné dôvody, ktoré viedli k tomuto rozvratu.

5. Súd prvej inštancie za použitia § 23 Zákona o rodine, aj napriek tomu, že z manželstva pochádza maloleté dieťa, manželstvo účastníkov rozviedol. Konštatoval pritom, že zo strany ani jedného z účastníkov nie je nádej na obnovenie poslania, ktoré manželský zväzok má plniť.

6. Ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností sa účastníci nedohodli, preto súd prvej inštancie vykonal dokazovanie s cieľom zistiť čo najvhodnejšie výchovné prostredie. Dokazovaním mal za preukázané, že výchovným prostredím v záujme maloletého dieťaťa, čo bolo akceptované aj zo strany samotného otca, za danej situácie je výchovné prostredie u matky. Maloletá je silne citovo naviazaná na matku, ťažko spracováva celkovú situáciu v rodine. Otec súhlasil, aby dieťa bolo zverené matke. Preto súd prvej inštancie rozhodol o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, voči čomu neboli vznesené žiadne námietky. Zároveň súd prvej inštancie určil, že právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú mať obaja rodičia. V tejto otázke nezistil rozpory medzi rodičmi.

7. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti, súd prvej inštancie vychádzal z ustanovení § 62 a § 75 Zákona o rodine. Pri určení výšky výživného prihliadal aj na to, že otec je naďalej práceneschopný, pričom si doposiaľ, i napriek tomu, že je dlhodobo práceneschopný, a už nepoberá nemocenské dávky, nepožiadal o invalidný dôchodok. Otec má podnikateľské aktivity, ide o firmu, ktorá už dlhšie obdobie, podľa vyjadrenia samotného otca, je neprosperujúca, ale i napriek tomu otec v podnikateľských aktivitách zotráva, naďalej tieto podnikateľské aktivity robí a zamestnáva zamestnancov. Súd prvej inštancie teda prihliadal aj na to, že otec je podnikateľom, naďalej podniká a prihliadol na jeho celkové majetkové pomery, ako aj na tú skutočnosť, že otec sám uviedol, že daroval nehnuteľnosť, čím sa vzdal príjmu. Súd prvej inštancie preto s prihliadnutím na skutočnosť, že otec je naďalej práceneschopný, ako aj na tú skutočnosť, že nepožiadal o invalidný dôchodok, s prihliadnutím na možnosti a schopnosti otca, so zohľadnením jeho tvrdenia, že v prípade, že bude maloletá niečo potrebovať, a matka mu to oznámi, tak sa bude podieľať na týchto výnimočných výdavkoch, určil výživné sumou 200 eur mesačne.

8. Pokiaľ ide o úpravu styku, návrh otca dieťaťa na úpravu styku s maloletou zamietol a o styku rozhodol tak, že tento neupravuje. Poukázal na to, že pokiaľ súd neupraví styk, je to väčšinou štandardná úprava v prípadoch, keď sa rodičia na styku vedia dohodnúť sami. V tejto veci sú vzťahy medzi rodičmi neštandardné. Do spisu boli doložené a vykonané dôkazy, že v konaní o úprave práv a povinností (sp.zn. 31P/58/2018) bol už upravený asistovaný styk od letných mesiacov. Tento asistovaný styk sa však vôbec nerealizoval, na čo súd prvej inštancie prihliadal pri vyslovení výroku, že styk sa neupravuje, zohľadňujúc názor odborníkov obsiahnutý v listinných dôkazoch, ako aj samotné vyjadrenia účastníkov, ktorí prezentovali, že majú veľmi zlé, rozvrátené vzťahy, nedokázali dcéru uchrániť od toho, aby bola separovaná tak, aby tieto rozpory a problémy nevnímala.

9. Preto, najmä však z dôvodu, že maloletá v súčasnosti odmieta svojho otca, by tak výrok rozsudku o úprave styku podľa súdu prvej inštancie nebol vykonateľný, čo potvrdzuje aj konanie o výkon rozhodnutia, ktoré bolo Okresným súdom Trenčín vedené pod sp. zn. 26Em/4/2018.

10. Súd prvej inštancie tak uzavrel, že najskôr má prebehnúť výchovné opatrenie tak, ako je navrhované zo strany kolízneho opatrovníka, a až na základe zlepšenia vzťahu otec-dcéra môže byť styk upravený samostatným súdnym rozhodnutím. Súd prvej inštancie považoval za dostatočne preukázané veľmi

narušené vzťahy v rodine s tým, že momentálnym upravením styku by boli poškodené záujmy dieťaťa, keď aj z psychologickkej správy vyplýva, že je potrebné najskôr pracovať na obnovení vzťahu maloletej s otcom. Momentálnym neupravením styku otca s dcérou tak súd chráni najlepši záujem maloletej. Súd prvej inštancie pritom poukázal aj na rozhodnutia vo veci výkonu rozhodnutia vedeného na základe podnetu otca dieťaťa pod sp. zn. 26Em/4/2018 na Okresnom súde Trenčín, ktorý bol uznesením zo dňa 2.2.2021, č.k. 26Em/4/2018-277, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 7.7.2021, č.k. 6CoE/6/2021-332, vyhlásený za neprípustný a výkon rozhodnutia bol zastavený. Dôvodom takéhoto rozhodnutia boli značne narušené vzťahy medzi rodičmi dieťaťa, ako aj zistenie ospravedlniteľných dôvodov na strane maloletej, ktorá jednoznačne vyjadrila svoj názor, že s otcom sa stretávať nechce.

11. Čo sa týka návrhu otca, aby súd uložil matke povinnosť podávať mu informácie o maloletej, súd prvej inštancie v tomto smere rozhodol bez osobného výsluchu matky v tejto časti, a to z dôvodu, že to bolo navrhované v záverečnej reči. Súd prvej inštancie konštatoval, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú tak vážne rozvrátené, že bude potrebné, aby táto povinnosť matke bola uložená.

12. Dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že vzťahové problémy rodičov majú závažný dopad na maloletú a už zasahujú aj do jej zdravia. Preto apeloval na rodičov, aby sa skutočne snažili ochrániť maloletú od týchto konfliktných situácií a aby obidvaja rodičia viedli maloletú k úcte a rešpektu vo vzťahu k druhému rodičovi.

13. Návrh kolízneho opatrovníka na nariadenie výchovného opatrenia súd prvej inštancie za súhlasu oboch rodičov vylúčil na samostatné konanie, nakoľko v konaní o rozvod podľa § 100 CMP výchovné opatrenie nemôže byť uložené.

14. Pokiaľ ide o trovy štátu, tieto vznikli v súvislosti s nariadením znaleckého dokazovania. Celkové trovy v tomto konaní predstavovali sumu 491,71 eur. Pozostávali z odmeny ustanovenej znalkyne za vypracovaný znalecký posudok a za dve jej účasti na súdnom pojednávaní. Z tejto sumy bola zo záloh účastníkov vyplatená suma 400 eur, a teda trovy, ktoré v tomto konaní hradil štát, predstavujú sumu 91,71 eur, ktoré súd prvej inštancie uložil uhradiť účastníkom primerane matematicky v sume 45,85 eur a v sume 45,86 eur.

15. Náhradu trov konania súd prvej inštancie nepriznal žiadnemu z účastníkov konania v zmysle § 58 v spojení s § 52 CMP.

16. Proti tomuto rozsudku sa odvolali matka aj otec.

17. Matka sa odvolala proti výroku IV. o určení vyživovacej povinnosti otca na maloletú. Nestotožnila sa s výškou výživného. Podľa nej v možnostiach a schopnostiach otca bolo a stále je, aby prispieval na výživu maloletej sumou vyššou ako 200 eur.

18. Súd prvej inštancie podľa matky bez reflexie na finančné možnosti otca, prihliadol aj na to, že otec je naďalej práceneschopný, pričom si nepožiadaval o invalidný dôchodok.

19. Matka poukázala na výpoveď otca zachytenú v zápisnici o pojednávaní vo veci sp. zn.: 31P/24/2015 dňa 02.06.2020.

20. Vyslovila názor, že suma stanoveného výživného nezodpovedá otcovej reálnej životnej úrovni, nakoľko nie je vo výške ani len nákladov na bývanie, ktoré otec sám vynakladá (280 eur mesačne), nehovoriac o splátkach (zrejme leasingu) za osobné motorové vozidlo zn. Q., ktoré otec vynakladá síce z „firemných peňazí“ vo výške 833 eur mesačne, a tiež napr. aj tej skutočnosti, že otec, i napriek tomu, že deklaruje, že firma, v ktorej je spoločne s ňou 50% spoločníkom, je podľa jeho tvrdení stratová, naďalej zamestnáva dvoch zamestnancov s platom cca 850 eur brutto.

21. Súd prvej inštancie podľa matky taktiež žiadnym spôsobom nevyhodnotil tvrdenie otca, že sám užíva rodinný dom, ktorý je predmetom BSM jej a otca, pričom podľa jeho vlastných tvrdení ide o veľký dom, v ktorom on sám užíva jedno poschodie, ďalšie dve poschodia sú neobývané a v spodnej časti sídli firma. Je viac ako zrejmé, že v tomto prípade nejde o štandardný rodinný dom, ale o kompletne zrekonštruovanú rozsiahlu nehnuteľnosť s príslušími pozemkami.

22. Ak otec z „firemných peňazí“ - t. j. z peňazí spoločnosti, kde je spoločníkom spoločne s ňou a zároveň on je sám jediným konateľom, nemá problém vynaložiť mesačne nie malú sumu na úhradu leasingu za osobné motorové vozidlo, ktorého kúpna cena (v závislosti od výbavy) začína od 20 tisíc eur, je dôvodné očakávať, že na potreby maloletej bude prispievať sumou minimálne vo výške 300 eur mesačne, a to bez ohľadu na to, či poberá, alebo nepoberá nemocenské dávky, resp. mu bol priznaný invalidný dôchodok.

23. V konaní riadne predložila výpisy z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX a z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX za obdobie od 10/2015 do 3/2020, resp. za obdobie od 12/2015 do 4/2020, ktorých je majiteľom a disponentom, pričom účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX bol zriadený až po jej odchode zo spoločnej domácnosti a na tento účet z účtu č. XXXXXXXXXXX/XXXX previedla sumu vo výške 58.500 eur. Okrem toho je potrebné tiež zdôrazniť to, že na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX boli v roku 2010 prevedené finančné prostriedky, predstavujúce výťažok z predaja jej bytu v D. v celkovej výške 20.000 eur, ktoré predstavovali jej vnos do BSM, čo je potrebné tiež reflektovať.

24. Výpisy z týchto účtov podľa matky preukazujú, že finančné prostriedky po svojom odchode výlučne zabezpečila, nakoľko predpokladala, že manželstvo bude „v rozumnom čase“ rozvedené a tieto finančné prostriedky budú predmetom vyporiadania BSM. V období po svojom odchode zo spoločnej domácnosti, i napriek jej komplikovanej osobnej situácii (bola od januára 2016 do júla 2017 práceneschopná), financovala svoje potreby, ako aj potreby maloletej z finančných výpomocí, ktoré jej formou pôžičiek poskytli jej príbuzní, keď jej jediným príjmom bola v tom čase dávka nemocenského vo výške cca 400 eur mesačne a výživné vo výške v tom čase 70 eur mesačne, ktorým prispieval na potreby maloletej otec. Vzhľadom k tomu, že otcov postoj k rozvodu manželstva bol negatívny a nevedela, kedy a či vôbec dôjde k rozvodu, nebolo pre ňu únosné naďalej byť odkázaná pri zabezpečení financovania potrieb maloletej a svojich potrieb na pomoc a podporu jej rodiny, a preto sa po dôkladnom zvážení rozhodla na úhradu týchto nákladov používať finančné prostriedky, ktoré zabezpečila po svojom odchode zo spoločnej domácnosti. Táto skutočnosť však, aj vzhľadom na správanie sa a postoj otca, jej nemôže byť na ujmu a predovšetkým maloletej pri určení výživného.

25. Otec naďalej matke poukazuje na výživu maloletej len sumu 70 eur mesačne, a to vždy k 13. dňu v mesiaci, pričom výnimočne pred pojednávaním dňa 28.10.2021 jej poukázal sumu 200 eur, ktoré sám označil ako doplatok na výživnom za 7, 8, 9, 10/2021, pričom naposledy na výživné prispel sumou 70 eur, a to 13.11.2021.

26. Dôvodné je podľa matky poukázať na fakt, že v konaní o zrušenie BSM za trvania manželstva (vec vedená na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn.: 28C/45/2019) na základe dožiadania súdu Slovenská sporiteľňa, a.s. zaslala súdu prehľad transakcií za obdobie od decembra 2015 do 16.9.2020 vo vzťahu k účtom, vedeným na mená oboch rodičov. Čo je v tejto súvislosti hodné pozornosti, sú údaje vo vzťahu k pohybu na Vkladnej knižke kapitál číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, ktorá bola vedená na jej a otcovo meno, a na ktorú, ako vyplýva z prehľadu transakcií, otec len deň po jej odchode (17.12.2015) previedol spoločné úspory z celkovo štyroch termínovaných vkladov v celkovej sume 109.607,45 eur, aby následne, v ten istý deň, t.j. dňa 17.12.2015, urobil prevod tejto sumy na vkladnú knižku X. v Slovenskej sporiteľni, a.s. číslo XXXXXXXXXXX/XXXX vedenú na meno otca. O tejto transakcii nemala vedomosť, rovnako tak ani o následných hotovostných výberoch dňa 23.12.2015 v sume 35.000 eur, dňa 5.1.2017 v sume 25.000 eur a dňa 24.11.2017 v sume 20.000 eur, t.j. celkovo išlo o sumu 80.000 eur, ktorá bola vybratá priamo otcom v hotovosti z účtu, ktorý zriadil deň po jej odchode zo spoločnej domácnosti na svoje meno, pričom do dnešného dňa nepreukázal, na aké účely tieto prostriedky vynaložil. Túto skutočnosť, aj v kontexte ďalších majetkových pomerov otca, ktorý počas trvania manželstva a BSM, avšak bez toho, že by vo vzťahu k týmto nehnuteľnostiam došlo k zúženiu BSM, nadobudol nehnuteľnosti, resp. spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach evidovaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, kat. územie D., ktoré s poukazom na § 143 Občianskeho zákonníka tiež patria do BSM účastníkov konania.

27. Okrem toho, má vedomosť, ešte z obdobia, kedy s otcom žili v spoločnej domácnosti, že spoločnosť S. im uhrádzala ročne cca 17.000 eur titulom nájomného, pričom nie je vylúčené, že takýmto spôsobom je nájomné uhrádzané aj v súčasnosti. Ak je takto nájomné uhrádzané zo strany spoločnosti S. aj po jej odchode zo spoločnej domácnosti, disponuje ním výlučne otec, ktorý tak má mesačne k dispozícii cca 1.400 eur. Zároveň vo vzťahu k spoločnosti S. je potrebné poukázať, na margo

tvrdení otca o tom, že spoločnosť je stratová, aj na fakt, že z aktuálnej účtovnej závierky za r. 2020 vyplýva, že jej majetok činí 179 676 eur, vlastné imanie sumu 104.720 eur a nerozdelný zisk sumu 136.108 eur. Nejde o spoločnosť, ktorá by bola nečinná, bez majetku či bez akéhokoľvek príjmu.

28. Otec, na rozdiel od nej, jasne a zrozumiteľne nepreukázal svoj príjem. Predkladal len čiastkové dokumenty, z ktorých nie je zrejmé, aký konkrétny čistý príjem dosiahol v tom-ktorom kalendárnom roku, pričom to, v akej výške súd prvej inštancie príjem otca ustálil, nie je zrejmé ani z odôvodnenia rozsudku. Otec nemôže očakávať, ani od súdu a ani od matky, že budú podrobne analyzovať všetky ním predložené čiastkové dokumenty a sumarizovať jeho príjem tak, aby bolo možné stanoviť výšku jeho príjmu na účely určenia výživného. Táto povinnosť je povinnosťou otca, ako je zrejmé aj z § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima (t.j. 218,06 eur x 20 = 4.361,20 eur). Pri určení príjmu otca mal súd prvej inštancie podľa matky vychádzať z tejto sumy.

29. Preto matka žiadala odvolací súd, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že otca zaviazal k povinnosti prispievať na výživu maloletej, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku o rozvoze manželstva, výživným vo výške 300 eur mesačne, ktoré bude otec povinný poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s tým, že zročné výživné vo výške, v akej bude ustálená ku dňu vyhlásenia rozhodnutia odvolacieho súdu, bude otec oprávnený uhradiť v splátkach pod hrozbou straty výhody splátok, a to vo výške mesačnej splátky určenej tak, aby najneskôr do 12 mesiacov bol splatený celý dlh otca na zročnom výživnom.

30. Otec sa odvolal proti výroku IV. o určení vyživovacej povinnosti na maloletú a proti výrokom V. a VI. o jeho styku s maloletou.

31. Otec uviedol, že dňa 16.12.2015 matka odišla zo spoločnej domácnosti, zobrala so sebou dcéru aj finančné prostriedky vo výške najmenej 126.000 eur, pričom nevedel, kde sa dcéra nachádza. Do tohto dňa mal s maloletou veľmi dobrý vzťah, čo preukázal množstvom fotografií vložených do spisu. Bezproblémový vzťah konštatovala aj psychologička ÚPSVaR F. krátko po odchode matky zo spoločnej domácnosti.

32. Maloletá v tom čase mala ani nie X,X roka, súd prvej inštancie vydal neodkladné opatrenie a určil mu styk s maloletou. Najskôr to bolo za prítomnosti matky, neskôr bez prítomnosti matky. Za prítomnosti matky sa styk realizoval v E.. Tento styk prebiehal bez problémov, maloletá bola šťastná, spokojná. Po dvoch stretnutiach bez prítomnosti matky ho matka obvinila, že sa k maloletej zle správa a začala s maloletou navštevovať množstvo lekárov s cieľom vyhnúť sa realizácii styku, zrejme z dôvodu, že styk prebiehal bez problémov a maloletá sa vždy vracala šťastná a plná nových zážitkov.

33. Medzi inými odborníkmi matka s maloletou navštevovala aj F., ktorú sama vyhľadala. Táto psychologička chcela spolupracovať aj ním. Stretnutiam sa nebránil a mal záujem pracovať na zlepšení vzťahov v záujme maloletej. Sama psychologička odporučila stretnutia s maloletou. Po tomto odporučení matka prestala s ňou komunikovať a našla si opäť ďalšieho psychológa. Takýmto spôsobom menila aj právnych zástupcov, a preto rozvodové konanie trvalo viac ako 5 rokov. Od decembra 2015 nemá tak žiaden vplyv na maloletú, ani na jej výchovu, nakoľko mu matka v stretnutiach úspešne bráni, no na strane druhej neustále tvrdí, že maloletá má z neho strach, čo nekorešponduje s vyjadreniami a terapeutickou činnosťou psychológov, ktorí tvrdia, že dieťa v takto nízkom veku postupne na akúkoľvek traumu zabudne, teda pokiaľ v ňom niekto neustále strach neživí.

34. Matka podľa otca neustále predkladá rôzne potvrdenia súkromných lekárov, ktoré návštevy aj vyjadrenia platí priamo, bez poisťovne a je nelogické, aby tieto za odplatu boli v rozpore so záujmami matky. Matka však nepredložila ani jedno vyjadrenie nezávislého odborníka, ktorý by sa stretol a vykonal pohovory tak s ním, ako aj matkou a tiež maloletou, a tak by mal na vec nezaujatý a objektívny názor. Preto navrhoval doplniť znalecké dokazovanie, v ktorom by sa objektívne zistilo, či dieťa nie je manipulované niektorým z rodičov, prípadne inou osobou a ktorý z nich, rodičov, je ochotný na seba pracovať a spolupracovať v záujme maloletej, v záujme jej všestranného rozvoja a blaha. Tiež to, čo je príčinou odmietavého postoja maloletej a ako sa dá tento zvrátiť. Súd prvej inštancie takýto dôkaz odmietol vykonať s tým, že bolo znalecké dokazovanie už vykonané, no samotná znalkyňa Mgr. Švrlová uviedla pri svojom výsluchu, že s maloletou dlhšie nespolupracovala, nevie sa

k jej momentálnemu stavu vyjadriť. Len takýmto objektívnym skúmaním bude môcť súd rozhodnúť v najlepšom záujme maloletej.

35. Tvrdenie súdu prvej inštancie, že upraviť styk a tento realizovať je možné len medzi rodičmi, ktorí sú schopní sa dohodnúť, otec namietal, pričom podľa jeho mienky sa uvedené prieči logike. Pokiaľ sú rodičia schopní sa dohodnúť, nepotrebujú zásah súdu. Práve rodičia, ktorí neodkážu spolu komunikovať, sa domáhajú úpravy styku, čo v danom prípade súd prvej inštancie odôvodnil len tým, že Krajský súd Trenčín potvrdil rozhodnutie vo veci výkonu rozhodnutia, ktorým bol výkon rozhodnutia v súvislosti so stykom upraveným neodkladným opatrením zastavený.

36. Pokiaľ súd prvej inštancie neupraví styk s maloletou, matka nebude mať záujem pracovať na zlepšení ich vzťahov, čo deklaruje aj písomne vo svojich podaniach a čo v konečnom dôsledku bolo potvrdené aj kolíznym opatrovníkom, že matka od júna 2021 sa zúčastnila len jedného nariadeného stretnutia v súvislosti s maloletou, s rôznymi výhovorkami, že sa sedení nemôže zúčastniť, pričom súd tieto sedenia nariadil v čase letných prázdnin z dôvodu, aby maloletú neobmedzovali v učebnom procese, a aby sa počas obdobia, kedy nemá školské povinnosti, aklimatizovala na stretávanie sa s ním, čo matka opäť zmarila.

37. Otec ďalej uviedol, že za maloletou chodil. Využíval termíny styku určené súdom, avšak nikdy sa styk realizoval. Matka sa bez súhlasu s maloletou presťahovala najskôr na Mojtiín k svojim rodičom, odtiaľ do S. a z S. do H.. I napriek takémuto jej správaniu cesty realizoval, no vždy zbytočne. Nemôže preto niesť žiadnu zodpovednosť za to, v akom psychickom stave sa maloletá toho času nachádza, keď nemá na jej výchovu žiaden vplyv. Keď na styk nepríde, v záujme uklidniť situáciu a stabilizovať maloletú s poukazom na odporúčenie psychológa z ÚPSVaR, tak matka toto uvádza vo svojich podaniach, keď príde, tak v podaniach uvádza, že maloletá je z príchodu traumatizovaná.

38. Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení uviedol, že pri určení výšky výživného vychádzal jednak z jeho príjmu, jednak z potrieb maloletej, ktoré deklarovala matka. Matka však žiadnym spôsobom nepreukázala náklady, ktoré deklarovala, ich výdavky spochybňoval a trval na tom, aby tieto doklady predložila.

39. Matka v návrhu žiadala pôvodne výživné vo výške 600 eur. Poukazovala na jeho majetkové pomery, ale v skutočnosti majú majetok spoločný, o ktorý sa matka nestará a všetka ťarcha na starostlivosť a výdavky sú na ňom.

40. Otec zdôraznil, že má zdravotné problémy, od januára 2020 je dočasne práceneschopný a od marca 2021 nepoberá žiadne nemocenské dávky. Obrát firmy, ktorej sú s matkou spolumajiteľmi, je v tomto roku cca 18.000 eur, teda pokles z dôvodu Covidu je cca 90.000 eur. I napriek týmto skutočnostiam sa snažil vždy výživné na maloletú riadne a včas poukázať, avšak výška určená súdom 200 eur nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam, ako ani potrebám maloletej. Matkou deklarované, avšak ničím nepreukázané výdavky, namieta. Každé dieťa sa má podľa otca právo podieľať na takej životnej úrovni rodiča, ktorú tento rodič dosahuje, a nemôže byť výživné vo výške, ktorá presahuje možnosti a schopnosti. Takto určeným výživným by bol vystavený možnému exekučnému a trestnému konaniu, nakoľko by nebol schopný výživné riadne a včas plniť.

41. Pokiaľ matka uviedla, že má výdavky s maloletou na súkromných lekároch, tak otec uviedol, že pokiaľ by navštevovala ambulancie v rámci zdravotného poistenia a tieto neustále nestriedala, tak by jej tieto výdavky nevznikli. Hoci ho má matka na základe neodkladného opatrenia informovať o maloletej, ani v jednej z týchto informácií neboli ani raz uvedené návštevy týchto súkromných ambulancií, ani výdavky a ani výstupy z týchto deklarovaných návštev, preto je otec presvedčený, že keď matka žiadne doklady o týchto úhradách nepredložila, tak jej nevznikli a len umelo navyšuje výdavky maloletej.

42. Matka podľa otca v priebehu 5 rokov minula cca 100.000 eur navyše k svojmu príjmu, čo priznala, chcela by si preto tento nadštandardný životný štýl udržať, resp. sa ním ďalej prezentovať, avšak v jeho možnostiach nie je uhrádzať nároky matky, aj keď maloletej by dal prvé aj posledné, no jeho zdravotný stav to nedovoľuje.

43. Výdavky matkou deklarované sú podľa otca extrémne nadhodnotené. Matka navyše zabudla uviesť, že poberá rodinné prídavky vo výške 25 eur, ako aj daňový bonus vo výške skoro 40 eur, ktoré sú príjmom pre maloletú.

44. Preto otec považoval výšku výživného za neprimeranú a žiadal odvolací súd, aby bol zviazaný výživným vo výške 100 eur mesačne, ktoré bude zodpovedať jeho možnostiam a schopnostiam, ako aj potrebám maloletej. Čo sa týka styku, tento žiadal otec upraviť tak, ako to predniesol na pojednávaní.

45. K odvolaniu matky sa písomne vyjadril otec, pričom s ním nesúhlasil. Zopakoval svoju argumentáciu z odvolania, podľa ktorej je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné na maloletú vo výške 100 eur mesačne.

46. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka. S odvolaním nesúhlasila, k čomu prezentovala rozsiahlu argumentáciu. Dodala, že doterajšie závery a odporúčania psychológov, ktorí s maloletou pracujú, konštatujú, že je v záujme maloletej najvhodnejšie, aby odvolací súd vo vzťahu k úprave styku otca s maloletou rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o úprave styku otca s maloletou potvrdí, t.j. styk otca s maloletou ponechá bez konkrétnej úpravy.

47. V replike sa matka pridržala skôr vedenej argumentácie.

48. V replike sa otec nestotožnil s tvrdeniami matky, pričom argumentačne odkázal na svoje odvolanie.

49. V duplike otec rovnako odkázal na svoju predchádzajúcu argumentačnú líniu.

50. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 65 a 66 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 385 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť v napadnutom výroku IV. o výživnom a v napadnutých výrokoch V. a VI. o styku otca s maloletou a v závislom výroku X. o náhrade trov konania.

51. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III., VII., VIII. a IX. odvolaním napadnutý nebol, preto je v týchto výrokoch právoplatný a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý (§ 367 CSP).

52. Predmetom odvolacieho konania tak bolo určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletej a styk otca s maloletou.

53. Otec svojim odvolaním namietal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol jeho návrh na úpravu styku s maloletou a styk neupravil.

54. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom styku otca s maloletou stotožnil. Ako východisko k tomuto záveru odvolací súd považoval nasledujúce objektívne skutočnosti zistené súdom prvej inštancie, ktoré zodpovedajú obsahu spisu:

55. Vzťah rodičov je rozvrátený, napätý a konfliktný. Od tohto vzťahu nedokážu rodičia maloletú ochrániť a je do neho rodičmi zaťahovaná. Maloletá problémy rodičov a ich vzťah citlivo vníma, čo sa negatívne odráža na jej zdraví a zdravom vývine. Maloletá otca odmieta. Styk maloletej s otcom bol súdom už nariadený ako asistovaný, avšak nerealizoval sa. Výkon rozhodnutia o styku otca s maloletou bol vyhlásený súdom za neprípustný a výkon rozhodnutia bol zastavený pre značne narušený vzťah medzi rodičmi, ako aj z ospravedlniteľných dôvodov na strane maloletej, ktorá jednoznačne deklarovala, že s otcom sa stretávať nechce. Tieto skutočnosti otec v odvolaní nespochybňuje.

56. Zároveň bolo Okresným súdom Trenčín uznesením zo dňa 2.2.2022, č.k. 31P/124/2021-43, nariadené výchovné opatrenie maloletej, matke i otcovi, v rozsahu 30 hodín na obdobie 6 mesiacov. Maloletej súd uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu - psychologickému podpore za účelom odbúravania negatívneho vnímania otca. Matke súd uložil povinnosť podrobiť sa individuálnemu odbornému poradenstvu za účelom pochopenia role otca v živote dieťaťa a bezpečnej komunikácie s maloletou zameranej na zdravé psychické vnímanie a prežívanie. Otcovi súd uložil povinnosť podrobiť

sa individuálnemu odbornému poradenstvu za účelom prípravy a nácviku bezpečnej komunikácie s maloletou. Obaja rodičia s uložením výchovného opatrenia súhlasili.

57. Z týchto zistených skutočností tak plynie, že nateraz nie je vhodné upravovať styk otca s maloletou, nakoľko by to viedlo len k eskalácii rodičovského konfliktu, a tým aj k ohrozeniu maloletej. Pre blaho maloletej je nutné zabezpečiť zdravé, a nie konfliktné a napäté rodičovské prostredie. Za tým účelom je preto potrebné v súčasnosti najskôr realizovať nariadené výchovné opatrenie, ktoré je zamerané na rodičov i maloletú, aby ich vzájomné fungovanie nebolo plné konfliktov, čo by sa iba negatívne prejavilo na prežívaní a zdravom vývine maloletej. Je potrebné si uvedomiť, že maloletá je vo veku XX rokov. Dieťa v takomto veku nedokáže racionálne spracovať rodičovský konflikt, ktorý je navyše neustále živený a eskalovaný oboma rodičmi. Aj otec za takejto situácie musí uznať, že na styk s maloletou je nutné zodpovedne sa pripraviť, k čomu má dopomôcť nariadené a už realizované výchovné opatrenie. V opačnom prípade by sa maloletá vystavila opätovným konfliktným a stresujúcim momentom.

58. Zároveň je podľa odvolacieho súdu potrebné i matku i maloletú na tento styk náležite pripraviť za asistencie odborníkov tak, ako sa to realizuje nariadeným výchovným opatrením. Rodičia musia mať na zreteli, že im ide o spoločný cieľ, o blaho ich dcéry, ktorý nedosiahnu konfliktnou kooperáciou. Pritom odvolací súd si je vedomý podozrenia, že otec sa voči matke dopustil násilného trestného činu (konanie zatiaľ nie je právoplatne skončené), dôsledkom čoho by matka právom pociťovala nechť k vzájomnej bezkonfliktnej komunikácii s otcom, avšak odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že je nutná bezkonfliktná situácia vo vzťahu k maloletej, aby práve maloletá bola oslobodená od rodičovského vzťahu.

59. Až po úspešnom vykonaní výchovného opatrenia a po zlepšení vzájomných vzťahov bude možné uvažovať o úprave styku otca s maloletou, ako to správne v intenciách tejto veci konštatoval súd prvej inštancie, čo je možné zrealizovať novým, samostatným rozhodnutím. Preto súd prvej inštancie rozhodol o styku otca s maloletou správne.

60. Odvolací súd tak napadnuté výroky V. a VI. o styku otca s maloletou podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

61. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške vyživovacej povinnosti otca k maloletej, matka aj otec sa nestotožnili vo svojich odvolaniach s výškou výživného 200 eur mesačne na maloletú, ktorú súd prvej inštancie otcovi stanovil. Matka žiadala v odvolaní určiť otcovi výživné na maloletú 300 eur mesačne, otec žiadal v odvolaní určiť výživné na maloletú sumou 100 eur mesačne.

62. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

63. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine).

64. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo tiež poskytovaním vecných plnení. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťaťa. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Zároveň sú však bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pri rozhodovaní o výživnom je nevyhnutné uvažovať tiež o potrebách vyskytujúcich sa nepravidelne za dlhšie obdobie, prípadne o potrebách celkom náhodných, ktorých uspokojenie vyžaduje spravidla vyššie náklady.

65. Odvolací súd sa s výškou výživného 200 eur mesačne na maloletú, ktorú súd prvej inštancie otcovi stanovil, stotožnil. Maloletá v čase rozhodovania odvolacieho súdu má (bez S. dní) XX rokov, navštevuje základnú školu. Bežné výdavky na maloletú spočívajú najmä v stravovaní, šatení, školských potrebách a mimoškolských aktivitách. Maloletá má navyše zdravotné problémy, v dôsledku ktorých sú u nej zvýšené náklady na terapiu a lieky. Tie sa však nevykročujú bežným výdavkom u detí jej veku, čo napokon nekonštatovala ani matka, ktorá tieto výdavky hradí. Obaja rodičia sa pritom na týchto výdavkoch musia podieľať, nakoľko predstavujú odôvodnené potreby maloletej. Medzi tieto odôvodnené potreby je potrebné zahrnúť aj výdavky na krúžky, ktoré maloletá navštevuje, a samozrejme odôvodnené potreby predstavujú aj náklady spojené so školskou dochádzkou. Tieto odôvodnené potreby, ako to už bolo vyššie zdôraznené, sú limitované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

66. Súd prvej inštancie pritom správne zistil tieto okolnosti ovplyvňujúce výšku výživného u oboch rodičov. V preskúmvanej veci súd rozhoduje o učení vyživovacej povinnosti otca k maloletej na čas po rozvode manželstva, t.j. po XX.XX.XXXX, kedy bolo manželstvo účastníkov konania právoplatne rozvedené. V konaní bolo preukázané, že je otec je konateľom a spolu s matkou spoločníkom spoločnosti S. , pričom objektívne je nutné prihliadnúť aj na neľahkú situáciu na trhu (spojenú s viacerými faktormi - pandémiou Covid-19, vojnou na Ukrajine, infláciou). Podľa potvrdenia o príjme, ktoré otec predložil na základe výzvy odvolacieho súdu (potvrdenie bolo zaslané na oboznámenie matke aj kolíznemu opatrovníkovi), otec bol po právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie o rozvode manželstva stále práceneschopný, jeho práceneschopnosť trvala do 28.02.2022. Jeho príjmy v marci 2022 boli vo výške 647,70 eur netto a v apríli 2022 boli vo výške 668,75 eur netto. Z predloženého potvrdenia taktiež vyplýva, že dňa 20.12.2021 bola otcovi vyplatená polovica nájomného za prenájom nehnuteľnosti na základe nájomnej zmluvy so spoločnosťou S. vo výške 8.760.- eur, ktorý príjem je zdaňovaný podľa zákona o dani z príjmu. Otec má podaný odklad na podanie daňového priznania k dani z príjmu fyzických osôb do 30.6.2022. Iný finančný ani nefinančný príjem za dané obdobie podľa predloženého potvrdenia otec nemá. Z takto zistených príjmov, popri zisteniach súdu prvej inštancie o majetku otca, je primerané, to i s ohľadom na odôvodnené potreby maloletej, aby otec hradil výživné na maloletú vo výške 200 eur mesačne, a to aj za obdobie práceneschopnosti, nakoľko otec príjem z podnikania aj v tomto období, ako na to správne poukázal súd prvej inštancie, preukázateľne mal. Pokiaľ ide o iný majetok a príjem otca, na ktorý matka poukazovala v konaní, tu treba poukázať na to, že rodinný dom v obci D., na vlastníctvo ktorého matka súd upozorňovala, je v bezpodielovom spoluvlastníctve aj matky maloletej, preto má matka rovnako ako otec právny nárok na vyplatenie časti nájomného za prenájom tejto nehnuteľnosti od spoločnosti S.; taktiež pokiaľ ide o úspory, matka má nárok na vyplatenie polovice ňou deklarovaných úspor patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré si môže nárokovať v rámci vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

67. O výživnom na maloletú na čas po rozvode manželstva tak súd prvej inštancie rozhodol vecne správne.

68. Preto odvolací súd potvrdil aj napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku IV. o výživnom (§ 387 ods. 1 CSP).

69. Zároveň bolo vecne správne rozhodnuté aj o náhrade trov konania, preto odvolací súd potvrdil aj závislý výrok X. (§ 387 ods. 1 CSP).

70. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 a 2 CSP tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V mimosporových konaniach platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP). Každý z účastníkov si teda sám znáša trovy.

71. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu podľa § 370 a nasl. CMP.